

نشرکانه

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

Ibsen, Henrik

سرشناسه : ایبسن، هنریک، ۱۸۲۶-۱۹۰۶ م.

عنوان و پدیدآور : اردک وحشی / هنریک ایبسن؛ ترجمه منوچهر انور.

مشخصات نشر : تهران: نشر کارنامه. ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری : ۲۲۷ ص. ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س. م.

شابک : ISBN 978-964-431-093-5

وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا

Vildanden

یادداشت : عنوان اصلی:

یادداشت : کتاب حاضر از متن انگلیسی اثر تحت عنوان «*The wild duck*» به فارسی برگردانده

شده است.

یادداشت : کتاب حاضر اولین بار تحت عنوان «مرغابی وحشی» توسط انتشارات بیدگل و در

سال‌های مختلف توسط ناشران و مترجمان متفاوت منتشر شده است.

موضوع : نمایشنامه‌نروژی — قرن ۱۹ م.

شناسه افزوده : انور، منوچهر، مترجم.

رده‌بندی کنگره : الف ۱۳۹۴ م ۲ ی / ۱ / ۸۹۵۱ PT

رده‌بندی دیویی : ۸۳۹/۸۳۲۶

شماره کتاب‌شناسی ملی : ۴۱۷۲۷۸۵

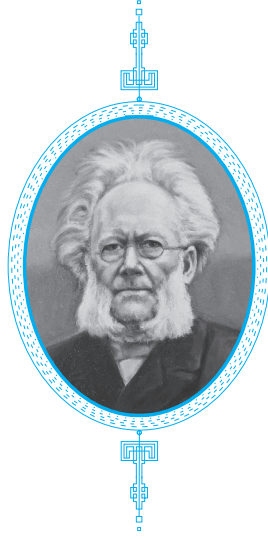
کارنامه هنرهای نمایشی

به یاد محمد زهرایی

• ۱۳۹۲-۱۳۲۸ •

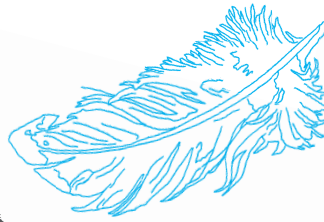
بنیان‌گذار نشر کارنامه

لیدر وحشی

اردو حس

هنریک ایبسن
منوچهر انور

تهران، ۱۳۹۹

برگه‌های هنریک ایبسن

ترجمه منوچهر انور

آماده‌سازی کارگاه نشرکارنامه
واحد ویرایش ستوده درخشانی، سمیه متمر
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی زهره جعفرپور، شهلا شمس و عادل قشقایی
طرح جلد و عناصر آرایشی 12 استودیو دوازده و دوازده
عسل کاوسی و میم درخشانی

تصویر صفحه ۵ کتاب هنریک ایبسن، اثر مسعود سعدالدین، رنگ روغن روی بوم،
۵۰ × ۶۰ سانتی‌متر، از مجموعه شخصی محمد زهرایی
مدیر هنری و ناظر مسئول ماهر زهرایی
ناظر چاپ محسن حقیقی
لینوگرافی فرایندگویا
چاپ ایبانه
صحافی معین
چاپ اول، ۱۳۹۶
چاپ دوم، ۱۳۹۹ ۱۱۰۰ نسخه

همه حقوق چاپ و نشر و اجرای این اثر انحصاراً برای نشرکارنامه محفوظ است.
هرگونه استفاده از کتاب آرایشی و عناصر آرایشی این کتاب اکیداً ممنوع است، همچنین هر نوع استفاده تجاری از این اثر یا تکثیر آن
به هر صورت (چاپ، فتوکپی، کتاب صوتی و الکترونیک و نشر در فضای مجازی)، کلاً و جزئاً، ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.

مراکز پخش و فروش:

پخش کارنامه، خیابان شهید باهنر (نیاوران)، شماره ۱۳۵، تلفن: ۰۲۶۱۱۷۹۸۵، ۰۲۶۱۱۷۹۸۶ و ۰۹۱۲۴۴۳۹۱۵۱
فروشگاه بزرگ شهرکتاب نیاوران با همکاری نشرکارنامه، خیابان شهید باهنر (نیاوران)، شماره ۱۳۷
تلفن: ۰۲۲۲۸۵۹۶۹ • فکس: ۰۲۲۸۰۸۱۹۲

نشرکارنامه: خیابان کریم‌خان زند، تقاطع میرزای شیرازی، شماره ۱۱۱، واحد یک، تهران: ۰۱۵۹۷۹۸۵۷۳۱، تلفن: ۰۸۸۹۰۴۰۸۳

..... ♦

فهرست

در بارهٔ اردکِ وحشی ۱۳

تبارِ اردکِ وحشی ۱۵

مرغِ دریا ۱۵

شکارگاهِ خانگی ۱۷

شعرِ پنهان ۱۷

رنگِ بی‌رنگی ۱۹

وام‌های شعریِ دیگر ۲۰

تبارِ پرسوناژها ۲۱

جنونِ حق‌طلبی ۲۴

دُنِ کیشوتِ زودرنج ۲۷

خنده‌آور و دردناک ۲۷

خواب و خیال ۲۸

قربانی ۳۰

علامتِ سؤال ۳۳

سه بازی، پیش از اردکِ وحشی ۳۴

شاعرِ خودنگر ۳۶

گذر از کُل ۳۷

۳۸	در تازِه
۴۱	نگاهی دیگر

۲ زبانِ اردکِ وحشی

۵۱	برگردانِ اردکِ وحشی
۵۳	دوراهی ها
۶۳	دستورِ نانوشتهٔ گفتار
۶۵	پیشتازیِ اصطلاحاتِ فارسی

اردکِ وحشی

۷۱	اشخاصِ بازی
۷۳	پردهٔ اول
۱۰۱	پردهٔ دوم
۱۳۳	پردهٔ سوم
۱۶۷	پردهٔ چهارم
۱۹۹	پردهٔ پنجم

~~~~~ ♦ ~~~~~
دربارهٔ اردکِ وحشی

.....!.....
تبارِ اردکِ وحشی

مرغِ دریا^۱

اردکِ وحشی شناور است آرام
کنارِ ساحلِ شیب‌دارِ جزیره
موج‌هایِ زلالِ در رقص
دورِ سینه‌بکرش.

یک شکارچی می‌آید و خف می‌کند
در شیبِ سنگلاخ و
محضِ تفریح
با تیر می‌زند این موجودِ زیبا را.

و پرنده بر نتواند گشت
به آسایشِ لانه
و پرنده نمی‌نالد
از غمش و از رنجش.

---

^۱ Söfuglen (The Seabird)، اثر جی. اس. ولهاون شاعرِ نروژی که موردِ تحسینِ ایسن بود.

و همین طور ساکت می‌رود
تا قعرِ گل‌آلودِ فیورد^۱
موجِ سرد جاش را می‌گیرد
و نشانه‌ها را همه محو می‌کند.

پایین در ته آب
خزه انبوه است
پرندۀ همان پایین خواهد خفت —
در خاموشخانه ماهی‌ها.

مرغ دریا را ولهاون در سالی سرود — ۱۸۳۹ — که ایبسن یازده ساله بود. چهل و پنج سال بعد، پیداست که همین مرغ دریاست که ایبسن تبدیلیش می‌کند به نمادِ اردکِ وحشی در نمایشنامه‌یی به همین نام — اردکِ وحشی — که به قولِ توریل مُویی، ناقدِ تازه‌نفس و تیزبینِ آثارِ ایبسن، «اثرگذارترین بازی ایبسن است»^۲. و بسیاری دیگر، آن را «شاهکارِ شاهکارهای او» شمرده‌اند.

اردکِ وحشیِ ایبسن را، زخمی، «یک سگِ باهوشِ زبل از لایِ خزه‌ها و آشغال‌های ته آب»^۳ بیرون می‌کشد، و زخمش که خوب شد، آن را به خانوادهٔ اِکدال می‌بخشند. اما این مرغِ دست‌آموزِ دیگرِ آن اردکِ اصلی نیست: «بالش آویزان است، پایش می‌کشد»^۴، و، به قولِ گُروچه، «آسمان و دریا را از یاد برده و در... مرغدانیِ اِکدال پرسه می‌زند»^۵، و چاق می‌شود. اما در بُعدِ شعریِ درام، همین اردکِ معلول است که، گرچه او را هرگز به چشم

^۱ fjord، آبرده‌های منشعب از دریا را در نروژ فیورد می‌گویند.

^۲ *Henrik Ibsen and the Birth of Modernism*, Toril Moi, Oxford University Press, first published 2006, p. 248.

^۳ کتابِ حاضر، ص ۱۲۶. ^۴ همان، ص ۱۴۹.

^۵ نقدِ جامعِ پندتو گُروچه، منتقد و فیلسوف ایتالیایی در *عروسکخانه*، نشرِ کارنامه، تهران ۱۳۸۵، بخشِ «ایبسن شاعر»، ص ۸۵، با اندکی دستکاری.